

[Kai Moltke.]

skal tages alvorligt i denne forbindelse, og jeg kan ikke se andet, end at hr. Kjær Rasmussen og hr. Sigsgaard ville have gjort alle en tjeneste ved at stryge dette punkt til at begynde med.

Med hensyn til de øvrige punkter i forslaget er jeg enig med hr. Krog Hansen i, at der her røres ved noget væsentligt, men det gøres på en forkert måde. Det var da meget godt at få en fornuftig grænse for, hvornår man kan nægte at tage arbejde, som anvises meget langt fra hjemmet. Jeg har selv fra mine nærmeste omgivelser på Lolland været vidne til, at så at sige de fleste yngre faglærte arbejdere i månedsvis hvert år i byggesæsonen er beskæftiget i Ballerup, i Albertslund osv. Her gøres arbejdskraften i stor udstrækning bevægelig på den måde, at fire mand får en campingvogn; dér sover de om natten, og dér laver de deres mad, når de ikke har råd til at gå på restauration, mens familien bliver hængende nede på Lolland.

Jeg kan ikke lade være med at trække en parallel her. Med hensyn til udenlandske arbejdere havde vi for nylig en debat her i tinget, hvor man ville gøre det til en pligt for dem, som ansatte udenlandske arbejdere, at sørge for forsvarlige bolig- og indkvarteringsforhold. Jeg ved ikke, om arbejdsministeren fortolker de retningslinjer, der blev givet med hensyn til at sikre de udenlandske arbejdere bolig, sådan, at man kan forsvare at anbringe dem i en campingvogn i længere tid og indkvartere dem under sådanne forhold. Det kan jeg ikke tro, og i benægtende fald må samme pligt ligge hos både arbejdsgivere og det offentlige, når de for længere perioder fjerner danske arbejdere fra deres hjem, idet man siger, at tager de ikke arbejdet, er det arbejdsvægring, der medfører tab af understøttelse. Det må dog være givet, at man ikke kan stille danske arbejdsløse ringere, end man vil stille udenlandske arbejdere, at dømme efter de diskussioner, der har været om dette problem. I tilfælde af, at man varigt adskiller familien, fordi der ikke kan fremskaffes bolig, således at den altså må opretholde to husstande, er det ikke tilstrækkeligt med tillæg for dobbelt husførelse. Spørgsmålet er langt mere fundamentalt, for i virkeligheden er det forhold, som man

ganske simpelt ikke kan byde arbejdere. Det er meget godt at tale om arbejdskraftens bevægelighed, men så snart det drejer sig om hjemmenes og husstandenes bevægelighed, er forholdene betydelig alvorligere.

Dernæst til punkt 3 i VS' forslag om, at man ikke skal kunne tvinge folk til at tage arbejde uden for deres fagområde. Nu tror jeg for det første, at man må tage det forbehold, at fagområder, faguddannelse osv. er noget, der skifter; det er et felt, hvor der er en afgjort rokning. Jeg kunne derefter lide at trække en anden parallel. I tilfælde af, at en af vore højtstående embedsmænd ved rationalisering i embedsapparatet skulle komme i den situation, at han blev nødt til at søge ind på et andet felt, gælder der for tjenestemændene den gyldne regel, at man ikke kan forlange, at han skal tage et arbejde til en ringere løn, en ringere normering og af en ringere beskaffenhed. Derfor burde VS i dette forslag også have sagt, at man ikke skulle kunne påtvinge folk at tage andet arbejde uden for deres fag til en lavere løn end den, de hidtil har haft. Hvis det havde stået i VS' forslag, havde det haft et ganske andet, mere konkret, mere livsnært indhold, end det har nu. Man griber nemlig i virkeligheden ikke det centrale i problemet, som er, om en mand fra et relativt højt lønnet fag skal kunne placeres ved lavere lønnet, lavere kvalificeret arbejde i tilfælde af, at han tvinges til at tage arbejde. Jeg tror, en sådan konkretisering ville have haft langt større betydning end den meget udflydende og virkelighedsfjerne formulering, der er tale om nu. Derfor kunne jeg, hvis jeg skulle sige noget til VS, kun give dem det råd enten at trække dette forslag tilbage eller også give det en ganske anderledes konkret formulering, end det har i øjeblikket, for man har i tre af disse punkter prøvet på at berøre problemer, som både er aktuelle, og som der i høj grad er grund til at drage ind i diskussionen, men man har bare formuleret dem på en sådan måde, at man helt fjerner sig fra virkeligheden.

Jeg tror, jeg med disse bemærkninger i tilstrækkelig grad principielt har formuleret, hvad jeg mener om de forslag, arbejdsministeren har fremsat. Jeg vil gå ud fra, at vi hermed ikke står over for en afsluttet sag, som nu bare hurtigst muligt skal gen-